

Ny rapport: Flere bekymringspunkter i demensudredningen

Kasper Jørgensen og Rebekka Falsing

Kvaliteten af udredninger for demens i de danske udredningsenheder er generelt god, men et højt antal udredningsenheder, sparsom brug af MR-scanning ved vaskulær demens og begrænset adgang til neuropsykologisk testning er bekymrende, konkluderer ny årsrapport for Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens.

Andelen af patienter med vaskulær demens, der bliver MR-scannet, ligger på 56 % i gennemsnit for hele landet. Det er langt under de 80 %, som kvalitetsstandarderne foreskriver.

Halvdelen af de danske hukommelsesklinikker udreder så få patienter per år, at de kan have svært ved at opbygge og fastholde den nødvendige ekspertise. Alt for få patienter med vaskulær demens i let til moderat grad der bliver MR-scannet i forbindelse med udredningen. Flere steder har patienterne ikke mulighed for at komme til neuropsykologiske undersøgelser.

Det er nogle af de bekymringspunkter, som styregruppen for DanDem, Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens, har i den seneste årsrapport. Styregruppen består af ledende læger på området samt direktøren for Alzheimerforeningen, Nis Peter Nissen.

Årsrapporten opsummerer en række nøgletal vedrørende kvaliteten af udredninger foretaget ved danske demensudredningsenheder baseret på syv kvalitetsindikatorer. For eksempel hvor stor en andel af patienterne, der har en udredningstid på mindre end 90 dage, eller hvor stor en andel af patienterne, der har fået foretaget en kort kognitiv test i forbindelse med udredningen.

Nedenfor følger en opsummering af rapporten.

To tredjedele får demensdiagnose

Der blev i 2020 foretaget 9.625 udredninger, hvilket er nogenlunde uændret fra 2019, hvor 9.754 udredningsforløb blev registreret. Patienternes kønsfordeling var 56% kvinder og 44% mænd.

To tredjedele af udredningsforløbene mundede ud i en demensdiagnose og knap en fjerdedel endte med konklusionen 'kognitiv svækkelse, ikke dement', hvilket er en lidt bedaget omskrivning af den mere gængse betegnelse *mild cognitive impairment* (MCI).

I 9% af tilfældene blev patienten vurderet som kognitivt intakt.

For få forløb på nogle enheder

Udredningerne blev i 2020 foretaget ved 37 udredningsenheder mod 39 enheder i 2019. En af målsætningerne i den Nationale Demenshandlingsplan fra 2017 var, at udredningen bør samles på færre, men til gengæld mere tværfaglige udredningsenheder.

Status er ikke desto mindre, at 20 af de 37 enheder havde færre end 100 udredningsforløb i 2020, hvilket ifølge styregruppen for DanDem giver anledning til bekymring om, hvorvidt kvaliteten af demensudredningen kan opretholdes. Enkelte enheder gennemførte færre end 10 udredninger i 2020.

Manglende MR-scanninger

Et af de områder, hvor det især halter med at opfylde kvalitetsstandarden, er andelen af patienter med vaskulær demens i let til moderat grad, der bliver MR-scannet i forbindelse med udredningen.

Kvalitetsstandarden er sat til mindst 80 %, hvilket ingen af de fem regioner kommer i nærheden af. Region Hovedstaden ligger højest med 65 %, mens landsgennemsnittet ligger på 56 %.

Eneste lyspunkt er, at det så endnu værre ud i 2019, hvor 49 % opfyldte kvalitetsstandarden, for ikke at tale om 2018, hvor kun 43 % opfyldte standarden.

Udvidet kognitiv testning

Et andet opmærksomhedspunkt er anvendelsen af en 'udvidet kognitiv test' i forbindelse med udredningen af patienter, som enten er kognitivt intakte, har let kognitiv svækkelse (MCI) eller let demens.

I alle fem regioner ligger andelen af relevante patienter, der fik foretaget en form for udvidet kognitiv test over 80 %, hvilket umiddelbart er fint.

Dykker man længere ned i tallene, ses imidlertid ganske stor variation på tværs af de enkelte enheder, og i enkelte enheder er antallet af relevante patienter med udvidet kognitiv testning helt nede på nul.

Betegnelsen udvidet kognitiv testning henviser til enten neuropsykologisk undersøgelse, *Addenbrooke's Cognitive Examination* (ACE) eller, i sjældne tilfælde, *Cambridge Cognitive Examination* (CAMCOG). Derimod udgør hverken *Mini-Mental State Examination* (MMSE) eller *Montreal Cognitive Assessment* (MoCA) en udvidet kognitiv testning.

Specifikke og uspecifikke diagnoser

Styregruppen studser endvidere over fordelingen af andelen af patienter med demens, hvor der er stillet en specifik, det vil sige ætiologisk, demensdiagnose.

Kvalitetsstandarden er også her sat til mindst 80 %, hvilket alle fem regioner snildt lever op til. Men flere enheder opfylder indikatoren med 100% eller tæt på, hvilket er mistænkeligt højt i betragtning af kompleksiteten i de forskellige demenssygdomme.

Endvidere er der enkelte udredningsenheder med en påfaldende høj andel af uspecificeret demensdiagnose.

Løngaard K, Hare-Brund H. Dansk Klinisk Kvalitetsdatabase for Demens. Årsrapport 2020.; RKKP 2021

Sundhed.dk

Oprettet: 12. oktober 2021